

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA
O DOPUŠTENOSTI

zahtjeva br. 15382/04
Davor KALAJŽIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 28. rujna 2006. u Vijeću u sastavu:

g. C. L. ROZAKIS, *predsjednik*,
g. P. LOUCAIDES,
gđa F. TULKENS,
gđa N. VAJIĆ,
g. A. KOVLER,
g. D. SPIELMANN,
gđa S.E. JEBENS, *suci*,
i g. S. NIELSEN, *tajnik Odjela*,

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 17. ožujka 2004.,
uzimajući u obzir odluku da se primijeni članak 29., stavak 3. Konvencije i zajedno
ispita dopuštenost i osnovanost predmeta,
uzimajući u obzir očitovanje koje je podnijela tužena država i odgovor na očitovanje
koji je podnio podnositelj zahtjeva,
nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva, g. Davor Kalajžić, hrvatski je državljanin rođen 1950.godine i živi u Splitu. Pred sudom ga je zastupao g. T. Vukičević, odvjetnik iz Splita. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

Činjenično se stanje predmeta, prema navodima stranaka, može sažeti kako slijedi.

U ožujku 1991. godine podnositelj zahtjeva dobio je otkaz. U svibnju 1991. godine podnositelj zahtjeva pokrenuo je građanski postupak pobijajući odluku o otkazu. Tražio je vraćanje na radno mjesto, naknadu plaće i izgubljenu zaradu.

Nakon dva vraćanja na ponovni postupak, Općinski sud u Splitu donio je 26. studenog 1997. godine djelomičnu presudu kojom je naložio vraćanje podnositelja zahtjeva na radno mjesto i dosudio mu naknadu plaće. U presudi je bilo navedeno i to da će se o naknadi za izgubljenu zaradu i parnične troškove odlučiti kasnije.

Županijski sud u Splitu je po žalbi poslodavca 14. studenog 1998. godine potvrdio prvostupanjsku presudu u dijelu koji se odnosio na vraćanje podnositelja zahtjeva na radno mjesto. Ukinuo je i vratio na ponovni postupak dio odluke o naknadi plaće.

Dana 11. siječnja 1999. godine podnositelj zahtjeva uložio je reviziju protiv te odluke. Dana 11. rujna 2002. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske je navedenu reviziju odbio.

Budući da prvostupanjski sud nije odlučio o dijelu njegovoga zahtjeva, podnositelj zahtjeva je 18. studenog 2002. godine podnio ustavnu tužbu zbog duljine postupka.

Dana 26. travnja 2004. godine Općinski sud u Splitu održao je raspravu.

Tijekom slijedeće rasprave održane 1. travnja 2005. godine donio je presudu na temelju priznanja.

Dana 27. travnja 2005. godine tuženik je podnositelju zahtjeva isplatio iznos naložen presudom.

Dana 4. svibnja 2005. godine Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdio je da je došlo do povrede prava podnositelja zahtjeva da o njegovom građanskom zahtjevu bude odlučeno u razumnome roku te mu dosudio 8.200 hrvatskih kuna (HRK) kao pravičnu naknadu.

B. Mjerodavno domaće pravo

Mjerodavni dio članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu („Narodne novine“, br. 49/2002 od 3. svibnja 2002. – u daljnjem tekstu "Zakon o Ustavnom sudu") glasi kako slijedi:

(1) Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili optužbi zbog kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio sud ...

(2) U odluci kojom usvaja ustavnu tužbu ... iz stavka 1. ovoga članka, Ustavni sud će ... odrediti rok za donošenje akta kojim će taj sud meritorno odlučiti o ...

(3) U odluci iz stavka 2. ovoga članka Ustavni sud će odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegova ustavnog prava ... Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.

PRIGOVOR

1. Podnositelj zahtjeva je prigovorio na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije duljini građanskog postupka.

PRAVO

1. Podnositelj zahtjeva je prigovorio je da građanski postupak koji se ticao njegovog otkaza nije bio okončan u razumnome roku, kako to traži članak 6., stavak 1. Konvencije, čiji mjerodavni dijelovi glase kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj“

Vlada je tvrdila kako podnositelj zahtjeva više ne može tvrditi da je žrtva, jer mu je Ustavni sud dosudio pravičnu naknadu u odnosu na duljinu postupka.

Podnositelj zahtjeva je prigovorio dosuđenom iznosu pravične naknade, tvrdeći da Ustavni sud nije uzeo u obzir razdoblje nakon što je on podnio svoju ustavnu tužbu.

Sud podsjeća da je, na temelju članka 1. Konvencije, prvenstvena odgovornost za provedbu i izvršenje zajamčenih prava i sloboda na nacionalnim vlastima. Sustav podnošenja prigovora sudu stoga je supsidijaran nacionalnim sustavima za čuvanje ljudskih prava (vidi predmet *Kudla v. Poland*, [GC], br. 30210/96, stavak 152., ECHR 2000-XI). I skorije, u Preporuci (2001)6 od 12 svibnja 2004. godine Odbor ministara Vijeća Europe također je podcrtao supsidijarni karakter nadzornog mehanizma uspostavljenoga Konvencijom i preporučio, *inter alia*, da države ugovornice obrate osobitu pozornost postojanju djelotvornih pravnih lijekova u slučajevima prigovora o kojemu se može raspravljati, a koji se odnosi na prekomjernu duljinu sudskog postupka.

Vraćajući se činjenicama ovoga predmeta, Sud podsjeća kako status podnositelja zahtjeva kao „žrtve“ u smislu članka 34. Konvencije ovisi o činjenici jesu li domaće vlasti priznale, bilo izričito ili u biti, navodnu povredu Konvencije, i, ako je to potrebno, osigurale odgovarajuću zadovoljštinu u odnosu na tu povredu. Samo ako su zadovoljeni ti uvjeti, supsidijarna narav zaštitnih mehanizama Konvencije sprečava ispitivanje zahtjeva (vidi predmet *Cocchiarella v. Italy*, [GC], br. 64886/01, stavak 71., koja će biti objavljena u ECHR 2006 i *Cataldo v. Italy* (dec.) br. 45656/99, 3. lipnja 2004.).

Sud primijećuje da je Ustavni sud ispitao prigovor podnositelja zahtjeva glede duljine građanskog postupka u odnosu na njegov otkaz, i da je o tom prigovoru presudio u svojoj odluci od 4. svibnja 2005. godine. Utvrdio je da je bilo povrijeđeno pravo podnositelja zahtjeva na odluku o njegovim zahtjevima u razumnome roku, i, dajući svoju ocjenu na pravičnoj osnovi, osigurao zadovoljštinu koja ima narav naknade, dosudivši podnositelju zahtjeva pravičnu naknadu u odnosu na nematerijalnu štetu u iznosu od 8.200 HRK.

Sud primijećuje da je Ustavni sud, slijedeći praksu Suda, priznao da je došlo do povrede ustavnoga prava podnositelja zahtjeva da mu u razumnome roku bude odlučeno o njegovom građanskom zahtjevu. Sud smatra da takvo priznanje u biti zadovoljava prvi uvjet naveden u sudskoj praksi Suda.

Status podnositelja zahtjeva kao žrtve tada ovisi o tome je li dosuđena zadovoljština bila odgovarajuća i dovoljna s obzirom na pravičnu naknadu predviđenu u članku 41. Konvencije (vidi predmet *Dubjakova c. Slovakia* (dec.), br. 67299/01 od 19. listopada 2004. godine).

S tim u vezi, Sud podsjeća da u predmetima radi duljine postupka jedna od značajki dovoljne zadovoljštine koja može ukloniti položaj parnične stranke kao žrtve odnosi se na dosuđeni iznos. Taj iznos ovisi, osobito, o značajkama i djelotvornosti pravnoga sredstva. Tako su države koje su se, kao Hrvatska, odlučile za pravno sredstvo koje je namijenjeno i za ubrzanje postupka i za dosudu naknade, slobodne dosuditi iznose koji – iako su niži od iznosa koje dosuđuje Sud – nisu nerazumni (vidi naprijed citirani predmet *Cocchiarella v. Italy*, [GC], stavci 96. i 97.). To nije tako samo zato što je to pravno sredstvo bliže i dostupnije podnositelju zahtjeva nego što je to zahtjev Sudu, nego i zato što je brže i po njemu se postupa na jeziku podnositelja zahtjeva. Ono tako pruža prednosti koje treba uzeti u obzir.

Vraćajući se konkretnom iznosu koji je podnositelju zahtjeva dosudio Ustavni sud, Sud primijećuje da je naknada dosuđena u ovome predmetu niža u usporedbi sa iznosima dosuđenima za usporediva odugovlačenja u sudskoj praksi Suda. Sud bi u tom pogledu naglasio važnost razumnoga iznosa pravične naknade dosuđene u domaćem sustavu kako bi

se dotično pravno sredstvo smatralo djelotvornim na temelju Konvencije. Međutim, pitanje može li se dosuđeni iznos smatrati razumnim treba ocijeniti u svjetlu svih okolnosti predmeta. To obuhvaća ne samo trajanje postupka u konkretnom predmetu nego i vrijednost dosuđenoga iznosa koja se prosuđuje u svjetlu životnoga standarda u dotičnoj državi, i činjenice da će općenito u nacionalnom sustavu naknada biti dosuđena i isplaćena brže nego što bi to bio slučaj da o toj stvari odlučuje Sud na temelju članka 41. Konvencije.

U svjetlu materijala u spisu i s obzirom na konkretne okolnosti predmeta, Sud smatra da se iznos dosuđen podnositelju zahtjeva može smatrati dovoljnom i stoga i odgovarajućom zadovoljstinom za pretrpljenu povredu (vidi naprijed citirane predmete *Catalo v. Italy*, *Širancova v. Slovakia* (dec.), br. 62216/00, 7. rujna 2004. *Eštok v. Slovakia* (dec.) br. 63994/00, 28. rujna 2004., *Dubjakova v. Slovakia* (dec)).

Sud dakle smatra da je odluka Ustavnoga suda sukladna sa sudskom praksom Suda.

Sud stoga zaključuje da podnositelj zahtjeva više ne može tvrditi da je „žrtva“ u smislu članka 34. Konvencije navodne povrede njegovoga prava na raspravu u razumnome roku.

Slijedi da je zahtjev očigledno neosnovan i da ga treba odbiti u skladu sa člancima 35., stavcima 3. i 4. Konvencije. Stoga Sud odlučuje prekinuti primjenu članka 29., stavka 3. Konvencije.

Iz tih razloga, Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Søren NIELSEN
Tajnik Odjela

Christos ROZAKIS
Predsjednik